

Rapport etter tilsyn hos Vital Rørvik AS i Vikna kommune

Virksomhet	Vital Rørvik AS	Deltagere fra virksomheten	Joar Pettersen (tidligere daglig leder) Helge Engstad (verneombud)
Virksomhetens adresse	Stakskardsveien 66 7900 Vikna		
Organisasjonsnummer (BEDR)	996 876 470	Deltagere fra Fylkesmannen	Kristine Molde
Tidsrom for kontrollen	08.04.2014	Deltager fra Arbeidstilsynet	Anne Marit Kjelbergnes

Rapportens innhold

Kontrollen omfattet følgende tema:

- Utslipp til vann
- Internkontroll knyttet til ytre miljø

Rapportens status

Denne rapporten har status som foreløpig. Dersom vi ikke får tilbakemelding om faktiske feil/mangler i rapporten innen 2 uker etter at rapporten er mottatt, er rapporten å anse som endelig.

Hovedkonklusjon

Fylkesmannen avdekket 6 avvik og 3 anmerkninger under tilsynet:

Avvik:

1. Virksomheten har aktivt koblet fra utslippsledning
2. Virksomheten har brutt varslingsplikten
3. Avløpsmålinger er ikke representative for virksomhetens utslipp
4. Virksomheten har ikke sendt inn årsrapport for 2013
5. Avvikssystemet brukes ikke i praksis
6. Virksomheten har ikke et oppdatert organisasjonskart

Anmerkninger:

1. Internkontrollen må tilpasses aktiviteten ved virksomheten
2. Prosedyre for avfall er mangelfull
3. Virksomheten lagrer syrer og baser sammen

1. Innledning

Denne rapporten er utarbeidet etter uanmeldt tilsyn hos Vital Rørvik AS 08.04.2014. Tilsynet ble utført av Kristine Molde fra Fylkesmannens miljøvernavdeling og Anne Marit Kjelbergnes fra Arbeidstilsynet. Denne rapporten gjelder kun funn som ligger innenfor Fylkesmannens forvaltningsområde.

Bakgrunn for tilsynet var virksomhetens utslippstillatelse fra 2012 som ikke var kontrollert tidligere, og meldinger om utslipp fra virksomheten.

Tilsynet fokuserte på virksomhetens utslipp til vann og deler av internkontrollen knyttet til ytre miljø.

Tilsyn utføres i hovedsak for å verifisere at virksomheten drives i henhold til utslippstillatelsen og øvrige krav som følger av forurensningsloven og tilhørende forskrifter. Tilsynsrapporter beskriver eventuelle avvik og anmerkninger som avdekkes, og er gjeldende for det kontrollerte området. Slike rapporter gir således ingen fullstendig tiltaksvurdering av virksomhetens arbeid med helse, miljø og sikkerhet.

Generelt omfatter funn både avvik og anmerkninger. Definisjonene på avvik og anmerkninger er som følger:

- Avvik:
Mangel på oppfyllelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov eller forskrift.
- Anmerkning:
Forhold som ikke omfattes av definisjon av avvik, men som påpekes for å oppnå forbedringer.

2. Tilsynets omfang

Tema for tilsynet var:

- Utslipp til vann
- Internkontroll knyttet til ytre miljø

3. Avvik

Avvik 1

Virksomheten har aktivt koblet fra utslippsledning

Avvik fra: Utslippstillatelsen punkt 3.3.

Kommentar:

I utslippstillatelsens punkt 3.3 er det satt som vilkår at "bedriften skal føre sitt samlede utslipp på 30 meters dyp øst for Lamholmen". På tilsynet ble det opplyst at utslippsledningen var koblet fra og at utslippet derfor gikk ut i fjæra like ved fabrikk. I følge virksomheten har det vært problemer med tetting av utslippsledningen siden oppstart. Dette ble forsøkt løst ved at ledningen ble den koblet fra og spylt opp. På grunn av gjentatte problemer med gjentetting ble utslippsledningen til slutt permanent frakoblet i begynnelsen av april 2014 uten at Fylkesmannen ble varslet. Utslippet var synlig på tilsynsdagen.

Avvik 2

Virksomheten har brutt varslingsplikten

Avvik fra: Utslippstillatelsen punkt 2.5 og 10.4 og internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 7.

Kommentar:

I følge punkt 2.5 i utslippstillatelsen "skal virksomheten så snart som mulig informere Fylkesmannen om unormale forhold som har eller kan få forurensningsmessig betydning". I tillegg er det gitt under punkt 10.4 at akutt forurensing eller fare for akutt forurensing skal varsles i henhold til gjeldende forskrift (tlf.: 110). Bedriften skal også så snart som mulig underrette Fylkesmannen i slike tilfeller". Vital Rørvik AS har ikke varslet Fylkesmannen om problemene med stadig gjentetting av avløpsledningen og at det som følge av at ledningen har vært frakoblet har vært flere akutte utslipp når virksomheten har sluppet avløpsvannet batchvis (dvs. porsjonsvis).

Internkontrollforskriftens § 5, punkt 7, setter krav til at virksomheten skal "iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen". Slike rutiner skal være dokumentert skriftlig. Virksomheten har prosedyre for varsling av akutt utslipp, men varsling til Fylkesmannen var ikke inkludert.

Avvik 3

Avløpsmålinger er ikke representative for virksomhetens utslipp

Avvik fra: Utslippstillatelsen punkt 11.1.

Kommentar:

Utslippstillatelsens punkt 11.1 setter som vilkår at "målinger og beregninger skal utføres slik at de blir representative for virksomhetens faktiske utslipp". Det finnes ingen prøvetakingskum/samlekum for avløpet fra virksomheten hvor det kan tas avløpsprøver, samt måle vannmengde ut fra virksomheten. Prøvene som har blitt tatt er hentet fra ca. 20 forskjellige uttak ved virksomheten og antatt vannmengde er brukt ved beregning av utslippet.

Avvik 4

Virksomheten har ikke sendt inn årsrapport for 2013

Avvik fra: Utslippstillatelsen punkt 11.2.

Kommentar:

I virksomhetens utslippstillatelse punkt 11.2 er det et vilkår at "bedriften skal innen 1. mars året etter utslippsåret rapportere til forurensningsmyndigheten". Det skal rapporteres på de krav som er satt utslippstillatelsens punkt 3.1 og 11. Virksomheten har ikke sendt inn årsrapport for 2013. Årsrapport må utarbeides og sendes til Fylkesmannen innen fristen for tilbakemelding.

Avvik 5

Avvikssystemet brukes ikke i praksis

Avvik fra: Utslippstillatelsen punkt 2.6. og internkontrollforskriften § 5, 2. ledd, punkt 7.

Kommentar:

I utslippstillatelsen til Vital Rørvik AS punkt 2.6. er det vilkår om at "virksomheten plikter å etablere internkontroll i henhold til gjeldende forskrift om dette. Internkontrollen skal blant annet sikre og dokumentere at virksomheten overholder krav i denne tillatelsen". Internkontrollen § 5, punkt 7, sier at virksomheten skal "iverksette rutiner for å avdekke, rette opp og forebygge overtredelser av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen". For å ivareta disse punktene forventer Fylkesmannen som forurensningsmyndighet at virksomheten har et avvikssystem. På tilsynsdagen ble det opplyst at det var etablert et avvikssystem, men at dette i praksis ikke blir mye brukt.

Avvik 6

Virksomheten har ikke et oppdatert organisasjonskart

Avvik fra: Internkontrollforskriften § 5, 2.ledd, punkt 5.

Kommentar:

Internkontrollforskriften setter krav til at virksomheten skal "ha oversikt over virksomhetens organisasjon, herunder hvordan ansvar, oppgaver og myndighet for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet er fordelt". På tilsynsdagen ble det opplyst at det hadde vært endringer i organisasjonsstrukturen for virksomheten ved årsskiftet 2013/2014. Organisasjonskartet som ble lagt frem var ikke oppdatert med hensyn til endringen. Innen fristen må virksomheten oppdatere sitt organisasjonskart med ansvarsfordeling innen helse, miljø og sikkerhet.

4. Anmerkninger

Anmerkning 1

Internkontrollen må tilpasses aktiviteten ved virksomheten

Kommentar:

Internkontrollen skal gjenspeile aktiviteten ved virksomheten og være et levende system. Flere av dokumentene og prosedyrene i internkontrollen var ikke gjeldende lengre eller ble ikke utført som beskrevet i praksis. Virksomheten bør gjennomgå internkontrollen slik at den gjenspeiler praksisen hos Vital Rørvik AS. En internkontroll bør ha en årlig revisjon.

Anmerkning 2

Prosedyre for avfall er mangelfull

Kommentar:

I "prosedyre for lagring av hjelpemidler og avfall" er det beskrevet at spillolje skal tappes på fat og leveres til godkjent mottaker av farlig avfall. Det er ikke beskrevet eventuelle andre fraksjoner av farlig avfall som oppstår ved virksomheten som for eksempel spraybokser, oljefiltre, kasserte kjemikalier/vaskemidler med mer, og hvordan disse skal håndteres. Videre bør det også finnes en prosedyre som sier noe om lagring av farlig avfall og hvordan deklarasjonsskjemaet som mottas ved innlevering av farlig avfall skal oppbevares. Farlig avfall skal leveres minst en gang i året dersom volumet overstiger 1 kg. (avfallsforskriften § 11-8). Avfallet skal leveres til godkjent mottaker.

Anmerkning 3

Virksomheten lagrer syrer og baser sammen

Kommentar:

Virksomheten lagrer syrer og baser sammen. Det bør utføres en vurdering om dette er forsvarlig da syre-base-reaksjoner kan være kraftige.

5. Andre forhold

Årsrapport

Vital Rørvik AS er nå tatt inn for elektronisk årsrapportering i Altinn og må rapportere elektronisk for 2014 innen 1. mars 2015. Informasjon om dette vil komme fra Miljødirektoratet i begynnelsen av året. Veiledning til egenrapportering for landbasert industri:

<http://www.miljodirektoratet.no/old/klif/publikasjoner/3012/ta3012.pdf>.

Nyttig nettside

Fylkesmannen opplyser om at det finnes en egen nettside med "veiviser til regelverk for virksomheter" som er svært nyttig. Nettadressen er: www.regelhjelp.no.

6. Dokumentunderlag

- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven av 16.10.2012.
- Lov om vern mot forurensninger og om avfall (forurensningsloven).
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften).
- Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften).

7. Bilder tatt på tilsynsdagen

Under vises et utvalg av bildene tatt under tilsynet.

Bilde 1: Utslipp i fjæra sees som en grå film i vannet.

Bilde 2: Lagringstanker for fiskeolje.

Bilde 3: Lagringssted for kjemikalier/vaskemidler.

8. Bilder oversendt fra Vikna kommune

Bilde 1: Utslipp fra Vital Rørvik AS tatt 14.03.2014. (Foto: Svein Erik Bondø, Vikna kommune)

Bilde 2: Utslipp fra Vital Rørvik AS tatt 14.03.2014. (Foto: Svein Erik Bondø, Vikna kommune)

Bilde 3: Utslipp fra Vital Rørvik AS tatt 14.03.2014. (Foto: Svein Erik Bondø, Vikna kommune)